

Rechter gelast Staat tot gedogen antroposofica

C.N.M. Renckens

Algemeen was de kritiek op LPF-politici en vice-premier Remkes, toen dezen zich kritisch uitlieten over rechterlijke uitspraken, bijvoorbeeld inzake de moordenaar van Pim Fortuyn en plegers van openbaar (zinloos) geweld.

Voor al juristen stoorden zich aan deze ongewenste inmenging in de rechtsprekende macht vanuit de wetgevende en de uitvoerende macht. Ook rechters kunnen er echter wat van: inmenging in ministeriële besluiten wordt zelfs in kort geding, toch een betrekkelijk gemakkeerde vorm van rechtspraak - zoals de VtdK maar al te goed bekend is -, niet geschroomd.

Een voorzieningenrechter in kort geding, mr. H.F.M. Hofhuis te Den Haag, heeft namelijk op 15 april 2003 bepaald dat artikel 3. lid 4 van de Wet op de Geneesmiddelenvoorziening niet mag worden toegepast m.b.t. de antroposofica totdat de uitkomst van een bodemprocedure tussen de Staat en de verzamelde antroposofische fabrikanten en artsen/patiënten bekend is. Na de inwerkingtreding van de regeling tot registratie van homeopathica was er voor de niet-verdunde antroposofica geen ruimte meer en minister De Geus was voornemens de wet te gaan handhaven. Dit is hem nu onmogelijk gemaakt met als argument dat de middelen elders in Europa wel verkrijgbaar zijn en dat er in 80 jaar (van onverdiende voorkeursbehandeling!) geen ongelukken met de middelen zijn gerapporteerd. De rechter heeft zijn uitspraak beperkt tot die middelen die door antroposofische artsen worden voorgeschreven.

De antroposofische geneeskunde heeft bij sommigen een imago van zachtzinnigheid, maar dat is maar ten dele juist. Men is er dol op injecties, vaak meerdere malen per week, bijvoorbeeld bij de 'aanvullende behandeling' van kanker: mierzuur en vooral de maretak (Iscador). Zo geeft men valse hoop en zo worden patiënten op kosten gejaagd. Bovendien treden er frequent pijnlijke infiltraten (=ontstekingsreacties) op de plaats van de injecties op en koorts. De werkzaamheid van die middelen is nimmer aangetoond - de antroposofen spraken in de rechtszaal van 'ervaringsgeneeskunde'- en welk volksgezondheidsbelang hier wordt gediend is volstrekt onduidelijk. Ons lijkt hier sprake van een ernstige rechterlijke

dwaling. Misschien kan de SP de minister van Justitie hierover interpellieren. Alle andere politieke partijen steunden eerder de antroposofen, alsof we nog in de jaren '80 en '90 leven, toen de antroposofica samen met de homeopathie gewoon in het ziekenfondspakket zaten. Aan die toestand werd in 1993 een eind gemaakt.

Iscador/maretak

Minister de Geus van Volksgezondheid had begin 2003 laten weten te zullen vasthouden aan zijn voornemen om per 1 maart 2003 de niet-geregistreerde antroposofische 'geneesmiddelen' onwettig te verklaren. Van de ongeveer 1000 antroposofische preparaten, geproduceerd door de firma's Weleda en Wala, zijn er 700 homeopathisch verdund en deze kunnen via de huidige procedure, waarbij het (reguliere) College ter Beoordeling van Geneesmiddelen (CBG) zijn homeopathische medewerkers laat beoordelen of het dossier aan de (zeer softe) eisen voldoet, geregistreerd worden. Zij blijven zo beschikbaar. Voor de andere preparaten, naast de maretak veelal plantaardige middelen gemengd met metalen, is nu geen andere wettige positie meer aanwezig: aan de reguliere eisen kunnen zij - bij gebrek aan aangetoonde werkzaamheid - niet voldoen en homeopathisch zijn ze niet. Aanbieding zonder medische claim zou ze onder de warenwet doen vallen, maar hiervoor voelden de antroposofen niets.

De antroposofen voelden in 2002 de bui al han-

gen en mobiliseerden hun aanhang om de politiek te masseren. Aan voorzitter Netelenbos van de Vaste Kamercommissie voor Volksgezondheid werd in december een petitie met 62.000 handtekeningen overhandigd, alsmede een Grijsboek met een beschrijving van de problemen, waarmee 150 antroposofische artsen en hun 200.000 patiënten te maken zouden krijgen als de minister vasthield aan zijn voorstellen. Een kamermotie (december, 2002) met een pleidooi voor een overgangsregeling voor de antroposofica, ingediend door D66 en Groen Links, werd bijna unaniem gesteund met als zeer gunstige uitzondering de SP. Minister De Geus liet 14 februari 2003 weten deze motie te zullen trotseren en vond het 'onaanvaardbaar dat sommige artsen aan deze middelen grote

geneeskundige effecten toekennen'. In het bijzonder noemde de bewindsman de uit maretak vervaardigde middelen die worden aangeprezen tegen kanker: het Iscador. De Federatie Antroposofische Gezondheidszorg FAG (zie ook www.antroposofica.nl) spande daarop een kort geding aan tegen de staat dat het bovenbeschreven resultaat had.

De minister verdient hoge lof voor zijn fiere en consequente positiekeuze: het is in lange tijd niet voorgekomen, dat een minister van volksgezondheid een tak van de alternatieve geneeskunde en de erin werkzame artsen zo ongehoord scherp veroordeelde. Des te treuriger dat een voorzieningenrechter hem nu de voet zo heeft dwars gezet. Wordt vervolgd. ●